

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Kadernotitie *Sport en bewegen*

INHOUD

Kadernotitie Sport en bewegen

1.	Inleiding en procesbeschrijving	3
1.1.	Inleiding	3
1.2.	Procesbeschrijving	3
2.	Visie gemeente Noordoostpolder	5
2.1.	De rol van de gemeente	5
2.2.	Kaders en doelstellingen	5
3.	Financiële kaders	10
4.	Bronvermelding	12
5.	Bijlagen	13
A.	Definities van sport en bewegen	13
B.	Landelijke ontwikkelingen	14
C.	Overlap sport en bewegen in beleid	16

1. INLEIDING EN PROCESBESCHRIJVING

1.1. Inleiding

Waarom worden nieuwe kaders voor sport en bewegen opgesteld?

Het huidige sportbeleid is niet meer actueel (2015). De afgelopen jaren is de lijn van dit beleid doorgezet: Noordoostpolder wil een energieke gemeente zijn met toegankelijke (multifunctionele) sportaccommodaties, aandacht voor sportdeelname door kwetsbare doelgroepen, inzet op breedtesport en waardering van topsportprestaties en vitale sportaanbieders.

Mensen hebben een verschillende kijk op sport en bewegen. Er is niet één duidelijke definitie te noemen (zie bijlage A). We zien een aantal trends en ontwikkelingen in de sport die vragen om nieuwe kaders voor ons sportbeleid. Eén van de belangrijkste trends is dat 'sport en bewegen als doel' zich verbreedt naar 'sport en bewegen als middel'. Vanuit onder andere welzijn-, zorginstellingen en verenigingen wordt meer een verbinding gezocht en gelegd met het sociaal domein. Nadrukkelijker dan voorheen worden sport- en beweegactiviteiten voor maatschappelijke doelen ingezet. Bijvoorbeeld voor het terugdringen van eenzaamheid en het versterken van sociale cohesie/verbindingen in een wijk of dorp door sport- en beweegactiviteiten in te zetten. Naast deze trend is er nog een aantal trends en ontwikkelingen. De verwachting is dat het ledenaantal bij sportverenigingen daalt en ongeorganiseerd en individueel sporten toeneemt. Verder neemt de aandacht voor een gezonde leefstijl toe, maar zien we een achteruitgang in de motorische vaardigheden bij kinderen. Ook is de verwachting dat het aantal kleine en grote evenementen de komende jaren toeneemt. In bijlage B worden deze trends en ontwikkelingen uitgebreider beschreven.

Door deze ontwikkelingen heeft sport en bewegen steeds meer raakvlakken met andere beleidsterreinen. Sport en bewegen is hierdoor versnipperd. In deze kadernotitie wordt ingegaan op de cross-overs (verbindingen) die er zijn tussen sport, bewegen en andere beleidsterreinen. Deze cross-overs worden weergegeven in bijlage C.

1.2. Procesbeschrijving

Participatie door de gemeenteraad

Het is belangrijk om te weten wat u als raad vindt van sport en bewegen in Noordoostpolder. Hierdoor kunnen kaders worden opgesteld. Daarom is de raad input gevraagd. Het proces om te komen tot een kadernotitie is gestart met een procesvoorstel. Dit procesvoorstel is in november 2020 aan u verstuurd. Op 13 januari 2021 is aan de hand van stellingen en de achtergrondinformatie een open gesprek met elkaar gevoerd in de commissie Samenlevingszaken over sport en bewegen.

Aansluiten bij kaders lokaal sport- en beweegakkoord

In 2020 is het lokaal sport- en beweegakkoord opgesteld. Dit is een lokale vertaling van het Nationaal Sportakkoord en heeft tot doel om sport en bewegen onder alle inwoners in Noordoostpolder te stimuleren. Samen met ruim 90 betrokken partijen (lokale sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnsinstellingen, het onderwijs en het bedrijfsleven) zijn ambities geprioriteerd en is input opgehaald voor de uitvoering van deze ambities. Er is draagvlak vanuit het veld.

Met de gemeenteraad zijn de drie hoofdambities ook vastgesteld (raadsvoorstel 24 februari 2020):

- Inclusief sporten en bewegen
- Van jongs af aan vaardig in bewegen
- Vitale sport- en beweegaanbieders

De ambities worden nu verder uitgewerkt in concrete acties en stappenplannen. Voor de uitvoering van dit lokaal sport- en beweegakkoord is er uitvoeringsbudget bij het Rijk aangevraagd. Belangrijk om te vermelden is dat het Lokaal Sport- en beweegakkoord een plan van alle betrokkenen is en geen gemeentelijk beleid is.

Deze notitie geeft richting voor nadere uitwerking

Alle input is verzameld en uitgewerkt in deze kadernotitie. Door deze kadernotitie vast te stellen krijgt het college de opdracht om een uitvoeringsagenda uit te werken. We kiezen voor een uitvoeringsagenda, omdat dit flexibel en dynamisch is. De kaders staan voor langere periode vast, maar de acties kunnen tussentijds aangepast worden. In de uitvoeringsagenda staan concrete acties met als doel om de kaders en doelstellingen te realiseren, maar het is geen vastomlijnd plan. Daardoor kan ingespeeld worden op trends en ontwikkelingen. Deze uitvoeringsagenda wordt ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad. Het is mogelijk dat in de tussentijd om een investering of (beleids)keuze gevraagd wordt die niet past binnen de in dit plan gestelde kaders. In dat geval legt het college deze keuze of investering ter besluitvorming aan u voor.

2. VISIE GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

“Noordoostpolder is een gezonde en sportieve gemeente. We faciliteren dat onze inwoners de mogelijkheid hebben om met plezier deel te kunnen nemen aan sport- en beweegaanbod op zijn of haar eigen niveau. De sportieve en beweegvriendelijke omgeving leidt tot zoveel mogelijk gezonde inwoners. In Noordoostpolder zijn voldoende mogelijkheden om sport en bewegen actief en passief (mee) te beleven.”

2.1. De rol van de gemeente

Het (zelf)organisatievermogen bij sporters en sportaanbieders in Noordoostpolder is hoog. Daarom gaan wij uit van eigen kracht en ondersteunen we waar dat nodig is. Dit doen we op drie manieren, namelijk door te faciliteren, te stimuleren en te verbinden. Bij de doelstellingen (paragraaf 2.2.) beschrijven we op welke manier één of meerdere van deze drie rollen wordt ingezet.

2.2. Kaders en doelstellingen

De opgehaalde input sluit aan bij de zes ambities van het Nationaal Sportakkoord. Daarom zijn de ambities van het Nationaal Sportakkoord als uitgangspunt genomen en zijn de lokale kaders hierop gebaseerd. Het landelijke kader ‘duurzame sportinfrastructuur’ is verbreed naar ‘duurzame en gezonde sportinfrastructuur’ en ‘topsport inspireert’ naar ‘breedtesport als basis, topsport inspireert’. Daarnaast sluiten deze kaders aan bij de landelijke ontwikkelingen, maar ook bij lokaal beleid. Denk hierbij aan de kernopgave “Iedereen doet mee!” uit de Sociale Structuurvisie 2025 ‘Sociaal en vitaal op eigen kracht’. Bij de beschrijving van de kaders en doelstellingen wordt zichtbaar dat er raakvlakken zijn met andere beleidsterreinen.

De kaders die we hanteren en verder uitwerken zijn:

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Duurzame en gezonde sportinfrastructuur
3. Vitale sport- en beweegaanbieders
4. Positieve sportcultuur
5. Van jongs af aan vaardig in bewegen
6. Breedtesport als basis, topsport inspireert

In totaal leiden deze kaders tot tien doelstellingen. Voor de realisatie van de doelstellingen gaan we uit van de periode tot 2030. We kiezen hiervoor omdat de ‘Sport Toekomst Verkenning (STV)’ van de Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) ook tot het jaar 2030 gaat.

Zoals in de inleiding is aangegeven, koppelen we nog geen concrete acties en monitoring aan de kaders en doelstellingen. Dit volgt in de uitvoeringsagenda sport en bewegen. Hieronder volgt de uitwerking van de zes kaders en tien doelstellingen.

Kader 1: Inclusief sporten en bewegen

Sport en bewegen is voor iedereen, maar niet voor iedereen is sport en bewegen vanzelfsprekend. Eén speerpunt in Noordoostpolder is dat iedere inwoner een leven lang plezier kan beleven aan sport en bewegen.

Doelstelling 1: In 2030 hebben alle inwoners (inclusief kwetsbare doelgroepen) in Noordoostpolder de mogelijkheid om met plezier deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten.

We streven er naar dat iedereen met plezier mee kan doen, zich welkom voelt, erbij hoort, niet uitgesloten wordt en eigen sport/beweegkeuzes kan maken. We stimuleren vernieuwende sport- en beweegconcepten om sportdeelname onder alle inwoners te verhogen. We hebben speciale aandacht voor kwetsbare groepen en de belemmeringen die zij ervaren bij sporten en bewegen. Bijvoorbeeld door leeftijd, een ontoereikend inkomen of fysieke/mentale gezondheid. Binnen deze kwetsbare groep hebben we specifiek aandacht voor jeugd, senioren en mensen met een beperking. Daarbij verliezen we de eigen kracht niet uit het oog. We zoeken verbinding met het beleid Sociaal Domein en haar deelplannen (Jeugd, Volksgezondheid, Wmo, Participatie en Minima). Ook zoeken we naar verbindingen en versterking van de samenwerking met het onderwijs, zorg- en welzijnsinstanties.

Kader 2: Duurzame en gezonde sportinfrastructuur

Om met z'n allen een leven lang te kunnen sporten en bewegen is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig.

Doelstelling 2: in 2030 is de kwaliteit en kwantiteit van gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties minimaal voldoende.

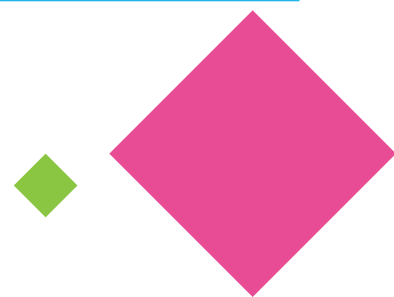
Een goede sportinfrastructuur is belangrijk voor de sportbeoefening. Daarom houden we het sportvoorzieningenniveau in stand, zowel kwantitatief als kwalitatief, passend bij de behoeftebepaling en levensvatbaarheid van de vereniging. We creëren een optimale situatie met betrekking tot het onderhoud en eigendom van (onderdelen van) sportaccommodaties. We grijpen niet in zolang de accommodatie nog een voldoende scoort. Daarbij zien wij op een schaal van 1 - 10 een 6 als minimum. Op basis van het meerjareninvesteringsplan, een nulmeting en levensvatbaarheid van de vereniging bepalen we of renovatie of groot onderhoud nodig is. Na renovatie scoort de accommodatie minimaal een 8.

Doelstelling 3: in 2030 zijn sportverenigingen zich bewust van de mogelijkheden rondom het verduurzamen van de sportaccommodaties.

Noordoostpolder heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Bij binnensportaccommodaties die in gemeentelijk beheer zijn, is de gemeente aan zet. Hier is al een programma voor verduurzaming opgesteld. Sportverenigingen moeten daarentegen zelf investeren in duurzaamheidsmaatregelen bij sportaccommodaties en sportvoorzieningen die in eigendom zijn van de vereniging. Denk hierbij aan het aanleggen van zonnepanelen of energiebesparende maatregelen in kleedkamers of kantines of ledverlichting. Energiescans zijn de afgelopen jaren gefaciliteerd door de gemeente. De komende jaren denken wij met verenigingen mee over de mogelijkheden om te verduurzamen. De realisatie blijft de verantwoordelijkheid van de vereniging. Wij wijzen verenigingen op de regionale en/of landelijke subsidiemogelijkheden en leningen voor verduurzaming van sportaccommodaties.

Doelstelling 4: in 2030 is aansluiting gezocht met ruimtelijke beleidsterreinen over een gezonde leefomgeving in Noordoostpolder.

We stimuleren buiten spelen en bewegen en bieden ruimte aan de ontwikkeling van individuele of ongeorganiseerde sport- of beweegactiviteiten in de buitenruimte. We dagen inwoners en organisaties uit om te komen met beweeginitiatieven vanuit de samenleving. We bekijken de mogelijkheid om spelen, sport en bewegen mee te nemen in onder andere de ontwikkeling van nieuwe woonwijken, het beleid Openbare ruimte, de Omgevingsvisie, de Mobiliteitsvisie en het beleid Volksgezondheid. Denk hierbij aan de aanleg van groene gebieden in de kernen, zoals parken en grasvelden. Daarnaast gaan we met de betrokken beleidsafdelingen in overleg hoe we de openbare ruimte toegankelijker kunnen maken om 'actief transport' zoals fietsen en lopen te stimuleren. Verder hebben we aandacht voor gezondheidsbevordering op een sportaccommodatie. Dit wordt beschreven bij doelstelling 7.

Kader 3: Vitale sport- en beweegaanbieders

We willen dat sport- en beweegaanbieders toekomstbesteding zijn, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk is en bereikbaar blijft.

Doelstelling 5: in 2030 zijn de sportverenigingen in Noordoostpolder vitaal en toekomstbestendig.

Sportverenigingen zijn van belang voor de leefbaarheid in een kern. De druk op sportverenigingen neemt echter toe. De financiële en organisatorische basis moet op orde zijn, zodat de sportaanbieders zich kunnen richten op een passend aanbod. De verenigingen zijn hier in eerste instantie zelf voor verantwoordelijk.

Als gemeente faciliteren we algemene voorzieningen om sportverenigingen hierin te ondersteunen. Bijvoorbeeld kennisbijeenkomsten voor penningmeesters of sponsorwerving. Wij delen succesverhalen, verbinden verenigingen met elkaar, met Sportservice Flevoland of de beweegcoaches van Carrefour. We stimuleren samenwerking tussen verenigingen en kijken samen met de verenigingen naar een toekomstbestendige voortgang.

Kader 4: Positieve sportcultuur

Sporten moet leuk, veilig, eerlijk en zorgeloos zijn. Plezier in sport is het fundament voor een leven lang sporten.

Doelstelling 6: in 2030 is een positief sportklimaat vanzelfsprekend in Noordoostpolder.

Een veilig sportklimaat vinden we belangrijk. Winnen en verliezen hoort er bij en kan soms tot spanningen leiden. Bestuurders, trainers, begeleiders en ouders hebben soms ondersteuning nodig bij het creëren van een positieve sportcultuur. Er zijn landelijk veel mogelijkheden om hieraan te werken. Denk aan cursussen, bijscholing, de aanvraag van VOG's en andere interventies. We leggen de verbinding met lokale, regionale en landelijke initiatieven en attenderen sportaanbieders op deze initiatieven.

Kader 5: Van jongs af aan vaardig in bewegen

Een leven lang sporten en bewegen begint bij de jeugd. We zien dat kinderen steeds minder bewegen en dat hun motorische vaardigheid achteruit gaat.

Doelstelling 7: in 2030 zien we een toename in de beweegvaardigheid van kinderen in de leeftijd 4 tot en met 12 jaar.

We vinden het belangrijk dat er aandacht is voor de motorische vaardigheden van kinderen. Daarbij zoeken we de verbinding met het onderwijs en stimuleren we kinderen om meer buiten te spelen. Zoals bij doelstelling 4 is aangegeven leggen we daarbij de verbinding met andere beleidsterreinen.

Doelstelling 8: in 2030 zien we een toename van het aantal kinderen en jongeren (tot en met 18 jaar) met een gezonde leefstijl.

We zetten in op bewustwording en urgentiebesef van het belang van een gezonde leefstijl. Daarbij hebben we aandacht voor gezond gewicht (JOGG), voldoende beweging en ontspanning. We stimuleren en motiveren de thuisomgeving, schoolomgeving en sportomgeving van het kind om bewust aandacht te hebben voor een gezonde leefstijl. Denk daarbij ook aan het terugdringen van roken en alcoholgebruik. We leggen hierbij de verbinding met de deelplannen Jeugd en Volksgezondheid.

Kader 6: Breedtesport als basis, topsport inspireert

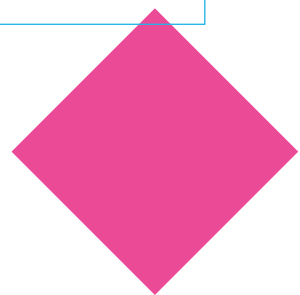
Sportverenigingen zijn van grote waarde in Noordoostpolder. Veel van onze inwoners doen aan breedtesport. Dit kan georganiseerd of ongeorganiseerd zijn, in teamverband of individueel. (Top) Sportprestaties en (top)sportevenementen vormen inspiratie en zorgen voor verbinding in de sport.

Doelstelling 9: We zetten in op breedtesport.

Ons doel is dat iedere inwoner met plezier kan deelnemen aan het sport- en beweegaanbod. Noordoostpolder heeft een gezonde voedingsbodem om sporttalenten te ontwikkelen. Voor talent en topsport en unieke (top)sportprestaties hebben we passende aandacht. Sportservice Flevoland speelt hierbij een rol met het Talentenfonds.

Doelstelling 10: in 2030 staat Noordoostpolder op de kaart als goede basis voor (top) sportevenementen.

Sportevenementen hebben een positieve impact op het sportklimaat in Noordoostpolder. We stimuleren sportevenementen in Noordoostpolder en ondersteunen waar nodig. Hierbij leggen we de verbinding met beleidsterreinen Gebiedspromotie en Recreatie en Toerisme.

3. FINANCIËLE KADERS

Het uitgangspunt is om met bestaande middelen de gestelde doelen realiseren. Er wordt geen beroep gedaan op extra financiële middelen. Dit betekent dat de financiële middelen die opgenomen zijn in de jaarlijkse programmabegroting de middelen vormen om de doelstellingen te realiseren.

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe de financiële middelen verdeeld zijn. We gaan uit van financiële dekking binnen het eigen domein sport. Als extra budget benodigd is, wordt gezocht naar cofinanciering vanuit andere beleidsterreinen en vanuit de samenleving. Daarnaast kan door noodzakelijk geachte bezuinigingen het financieel kader wijzigen ten opzichte van de huidige situatie.

Budget Sportstimulering

	2021	2022**	2023**	2024**
Reguliere subsidies	€ 53.563	€ 53.563	€ 53.563	€ 53.563
JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)	€ 27.500	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Stimuleren sportevenementen	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Combinatiefunctionarissen (beweegcoaches)	€ 217.105	€ 217.105	Ntb***	Ntb***
Pachten en erfpachten	€ 3.900	€ 3.900	€ 3.900	€ 3.900
WA en overige premies verzekeringen	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
Totaal*	€ 317.318	€ 299.818	€ 82.713	€ 82.713

Budget Sportaccommodaties

	2021	2022**	2023**	2024**
Onderhoud, beheer en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties	€ 2.633.767	€ 3.025.983	€ 3.020.983	€ 2.959.247
Totaal*	€ 2.633.767	€ 3.025.983	€ 3.020.983	€ 2.959.247

*Dit totaalbedrag is exclusief interne uren. In totaal wordt in 2021 € 570.581 besteed aan interne uren voor sport en bewegen. Denk hierbij aan de acht sporthalbeheerders (vast/inhuur), het Ingenieursbureau en beleidsafdeling maatschappelijke ontwikkeling. Verder is het totaal sportstimuleringsbudget exclusief de stimuleringsbijdrage voor sport- en beweeginitiatieven in de openbare ruimte. Hiervoor is via het coalitieakkoord € 50.000 beschikbaar gesteld (2019 tot en met 2021). Dit budget staat bij IGW en wordt in overleg met beleidsafdeling sport ingezet.

**De jaren 2022-2024 zijn indicatief en niet geïndexeerd. Dit betekent dat ze wel in de meerjarenramingen 2022-2024 zijn opgenomen, maar dat de gemeenteraad bij het vaststellen van de Programmabegroting 2022 en verder hier definitief over besluit.

***De Rijksregeling 'Brede Regeling Combinatiefunctionarissen loopt van 2018 tot en met 2022. De komende jaren wordt duidelijk of de regeling wordt voortgezet en welke middelen we hiervoor kunnen aanvragen bij het Rijk.

Investerings in sportaccommodaties

De komende jaren staan er ook een aantal grote investeringen in sportaccommodaties gepland. Denk hierbij aan de renovatie van het zwembad. De gemeenteraad heeft hiervoor medio 2020 ruim € 14 miljoen beschikbaar gesteld. Verder is budget beschikbaar gesteld voor de renovatie van de atletiekbaan. In 2020 is het Meerjareninvesteringsplan opgesteld voor de buitensportaccommodaties. In 2021 wordt bij een aantal accommodaties groot onderhoud uitgevoerd. Dit past binnen het jaarlijks beschikbaar gestelde budget. Een aandachtspunt uit het Meerjareninvesteringsplan is het onderhoud van de kunstgrasvelden. Het lijkt erop dat de top laag minder lang meegaat dan waarmee is gerekend en daarnaast zijn de kosten voor het vervangen van een top laag duurder geworden. Verder worden de komende jaren relatief kleine aanpassingen gedaan in de inrichting van binnensportaccommodaties. Denk hierbij aan het vervangen van toestellen.

Taakstelling sport

De huidige huurtarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties worden onderzocht. In vergelijking met andere gemeenten hanteert de gemeente Noordoostpolder lage huurtarieven. De laatste verhoging van huurtarieven was in 2012. In de perspectiefnota 2021-2024 is voor sport een financiële taakstelling opgenomen. In 2021 wordt een voorstel aan de raad voorgelegd waarin wordt weergegeven of en hoe we de huurtarieven meer kostendekkend kunnen maken en meer is afgestemd op de tarieven die in omliggende gemeenten worden gehanteerd.

4. BRONVERMELDING

GGD Flevoland. (2016). *Tabellenboek Volwassenen- en seniorenenquête 2016*. Opgeroepen op Augustus 7, 2020, van Een gezonder Flevoland: https://www.eengezonderflevoland.nl/wp-content/uploads/2019/04/2016_Tabellenboek-gezondheidsmonitor.pdf

GGD Flevoland. (2019). *Jij en je gezondheid 2018-2019*.

GGD Flevoland. (2019, oktober). *Tabellenboek Jij en je gezondheid 2018-2019*. Opgeroepen op augustus 7, 2020, van Een Gezonder Flevoland: <https://www.eengezonderflevoland.nl/wp-content/uploads/2019/10/Tabellenboek-JEJG-2018-2019.pdf>

GGD Flevoland. (2019). *Trenddashboards 2018-2019*. GGD Flevoland.

Rijksoverheid. (sd). *Sport en bewegen in cijfers*. Opgeroepen op augustus 7, 2020, van Trendscenario: <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/toekomstverkenning/trendscenario>

5. BIJLAGEN

A. Definities van sport en bewegen

Iedereen heeft zijn of haar eigen beleving van wat sport en bewegen is. Er zijn verschillende definities. Daarom onderscheiden we in Noordoostpolder vier typen sport- en beweegaanbod. Deze vier typen zijn gebaseerd op motivatieredenen die personen aan zetten om deel te nemen aan sport- en beweegaanbod.

- *Recreatief bewegen*

Onder recreatief bewegen verstaan we activiteiten die ontmoeten, ontspannen en ontdekken tot doel hebben.

- *Sportief bewegen*

Bij sportief bewegen gaat het om het behouden of verbeteren van je eigen gezondheid of dient de activiteit als uitlaatklep.

- *Recreatiesport*

Bij recreatiesport sporten mensen voor de gezelligheid of voor de uitdaging. Recreatiesport is altijd amateursport.

- *Prestatiesport*

Bij prestatiesport gaat het om winnen, competitie en jezelf of het team verbeteren. Dit kan zowel top- als amateursport zijn.

Om de waarde van sport en bewegen weer te geven maken we naast het onderscheid in de motivatieredenen ook onderscheid in “sport en bewegen als doel” en “sport en bewegen als middel”.

- *Sport en bewegen als doel*

Een lichamelijke activiteit waarbij het gaat om vergelijken van vaardigheden. Denk hierbij aan coördinatie, balans, snelheid, nauwkeurigheid, kracht en uithoudingsvermogen. Er zit een wedstrijdelement in, er is reglementering, er wordt gestreefd naar uitmuntendheid en er is in de meeste gevallen sprake van een vereniging of stichting (bepaalde mate van organisatie).

- *Sport en bewegen als middel*

Sport wordt meer en meer ingezet om maatschappelijke doelen te bereiken. Hierbij wordt sport gezien als spel of lichaamsbeoefening waarbij ontspanning, gezondheid en plezier/vermaak centraal staat.

B. Landelijke ontwikkelingen

Het speelveld van sport en bewegen is in ontwikkeling. Het trendscenario van de Sport Toekomstverkenning (STV) heeft een aantal te verwachten trends onderzocht (Rijksoverheid). Op basis van deze gegevens worden een aantal trends en ontwikkelingen weergegeven die ook voor Noordoostpolder herkenbaar zijn. Vervolgens wordt de link gelegd naar de situatie in Noordoostpolder.

- *Vitale sport en beweegaanbieders*

Volgens het landelijke trendscenario gaat het aandeel Nederlanders dat lid is van een sportvereniging dalen. De verwachting is dat in 2030 minder Nederlanders lid zijn van een sportvereniging. Daarnaast laat het een toename zien van individuele sporten of sporten in een zelfgeorganiseerde groep. Men wil flexibeler zijn. Deze mate van flexibiliteit zie je ook terug in het aantal vrijwilligers bij een sportvereniging. De verwachting is dat 'hoppen' tussen vrijwilligerstaken zal toenemen, waardoor het karakter van vrijwilligerswerk verandert. Tegelijkertijd is de verwachting dat ouderen langer fitter blijven en zouden zij dus langer actief kunnen zijn als vrijwilliger. Vanuit het trendscenario wordt daarentegen verwacht dat het aantal vitale verenigingen de komende jaren gelijk blijft. Een vitale vereniging is een vereniging die haar eigen organisatie op orde heeft, zorgt voor regulier sportaanbod en vervult daarnaast een brede maatschappelijke functie.

Noordoostpolder

In Noordoostpolder beschikken we over een groot verenigingsleven. Ook in Noordoostpolder ontvangen we signalen over de toenemende druk. Ledenaantallen nemen af, maar ook de invulling van kader (trainers/vrijwilligerstaken) blijkt steeds lastiger. Tegelijkertijd zien we dat verenigingen hier goed op inspelen en in sommige gevallen samenwerking zoeken met andere verenigingen. Op dit moment ondersteunen we de verenigingen door verbinding te leggen naar de beweegcoaches van Carrefour, Sportservice Flevoland en de sportbonden. De beweegcoach van Carrefour biedt verenigingsondersteuning aan en ondersteunt de vereniging als zij vragen hebben over omgaan met speciale doelgroepen, het vinden van voldoende vrijwilligers etc. Zij staan zelf niet op het sportveld om trainingen te geven.

- *De aandacht voor een gezonde leefstijl neemt toe*

Uit het laatste gepubliceerde Nationaal Sportonderzoek (2016) blijkt dat het verbeteren van de gezondheid en conditie één van de belangrijkste motieven van Nederlanders is om te sporten. Opvallend is dat sporten voor de gezondheid toeneemt naar mate men ouder wordt, terwijl sporten voor het plezier en de prestatie afneemt (Rijksoverheid). Het aantal mensen dat individueel of in zelfgeorganiseerde groepen sport of beweegt, zal naar verwachting verder toenemen. Daarnaast zijn er veel technologische ontwikkelingen gaande, waardoor het voor mensen makkelijker wordt om persoonlijke sport- en beweegprestaties bij te houden en jezelf uit te dagen en te verbeteren. Denk hierbij aan apps die prestaties bijhouden en sporthorloges.

Sinds 2001 is het aandeel sportende Nederlanders niet noemenswaardig veranderd (Netwerk Kernindicatoren Sport en Bewegen 2017). Volgens het trendscenario zal dit in de toekomst ook niet gaan gebeuren. De sportdeelname zal per saldo gelijk blijven. Enerzijds zullen vergrijzing en migratie leiden tot lagere sportdeelname, maar anderzijds is de verwachting dat de senioren in de toekomst meer en langer zullen blijven sporten dan de huidige senioren. Daarnaast blijft de aandacht voor een gezonde leefstijl groeien (Rijksoverheid).

Noordoostpolder

Bijna 60% van de inwoners van de Noordoostpolder (19 – 64 jaar) voldeed in 2016 aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)¹. De Noordoostpolder scoort hiermee beter dan gemiddeld in Flevoland (53%) (GGD Flevoland, 2016). Van dezelfde doelgroep voldoet 19% in Noordoostpolder aan de fitnorm². In Flevoland is dit 17% Flevoland en in Nederland is dit 21% (GGD Flevoland, 2016).

In Noordoostpolder sport 42% van de jongeren minstens zeven uur per week ten opzichte van 39% in Flevoland. Onder sporten valt sporten in vrije tijd, maar ook gymlessen of sporten bij een vereniging. Van de jongeren in de Noordoostpolder sport 71% wekelijks bij een sportvereniging, sportschool of club. In Flevoland is dit percentage 66% (GGD Flevoland, 2019).

In Noordoostpolder zetten we in op het stimuleren van een gezonde leefstijl door deel te nemen aan JOGG – Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst. JOGG richt zich op kinderen en de verschillende omgevingen van het kind. Daarnaast zet een van de beweegcoaches in op het stimuleren van een gezonde leefstijl bij de oudere doelgroep. Bij het stimuleren van een gezonde leefstijl van inwoners in Noordoostpolder is een verbinding te leggen met het beleid sociaal domein (en de deelplannen jeugd, WMO/Volksgezondheid) armoede en schulddienstverlening.

- ***Er is een achteruitgang te zien in motorische vaardigheden van kinderen***

Tegenwoordig wordt minder buiten gespeeld door kinderen dan voorgaande jaren. Er is een toename te zien in passieve vrijetijdsbesteding, zoals gamen, computers en sociale media. Gemiddeld zitten jongeren 10,5 uur per dag. Hierdoor gaan de motorische vaardigheden (coördinatie, vaardigheid en techniek) achteruit, wat weer tot meer sportblessures kan leiden als zij starten met sport of bewegen (Rijksoverheid).

Noordoostpolder

In Noordoostpolder zijn hierover geen cijfers bekend. De verwachting is wel dat dit ook een toenemende trend is in Noordoostpolder. De beweegcoaches van Carrefour zetten in op het stimuleren van de motorische vaardigheden bij kinderen. Dit doen zij door het geven van gymlessen op basisscholen. Daarnaast ondersteunen zij de docenten bij het opstellen van gymlessen. Zij signaleren gedrag en risicofactoren bij kinderen en gaan hierover met de docent en eventueel de ouders in gesprek.

- ***Er is een toename te zien in mensen die meeleven met sporters en evenementen (mee)beleven***

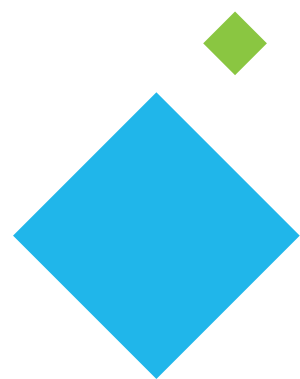
Het bekijken of bezoeken van sportevenementen is populair. Jaarlijks vinden er in Nederland ongeveer 600 sportevenementen plaats. Dit aantal is zonder de reguliere competities. Het aantal van zowel kleine als grote evenementen zal naar verwachting toenemen. Vanuit citymarketing worden steeds meer evenementen gebruikt als bron van inkomsten voor de gemeente of regio (Rijksoverheid).

Noordoostpolder

Ook in Noordoostpolder worden regelmatig kleine en grote sportevenementen georganiseerd. Dit lijkt een stijgende trend te zijn. Er is eenmalige subsidie beschikbaar voor sportinitiatieven die inwoners van Noordoostpolder aanzetten tot bewegen. Daarnaast is via de perspectiefnota 2021-2024 extra budget beschikbaar gekomen voor subsidies voor grotere sportevenementen. Hiervoor worden begin 2021 in samenwerking met de het beleidsterrein Gebiedspromotie richtlijnen opgesteld.

¹ NNGB: Volwassenen voldoen aan de NNGB als zij op minimaal vijf dagen per week minstens een half uur matig intensief lichamelijke actief zijn (stevig doorlopen, fietsen of tuinieren).

² Fitnorm: deze richtlijn is voor volwassenen en senioren gelijk en vereist tenminste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

C. Overlap sport en bewegen in beleid

Sport en bewegen heeft cross-overs met andere beleidsterreinen en uitvoeringsplannen. In onderstaand overzicht staan de beleid- en uitvoeringsplannen weergegeven waarmee sport en bewegen verweven is.

Beleid	Waar gaat het over?	Welke raakvlakken zijn er?
Voorzien in Vastgoed	(Sport)accommodaties die in gemeentelijk beheer zijn.	Beheer en onderhoud sport-accommodaties. Ook investeringsplannen staan hierin genoemd.
Beleidsplan Sociaal Domein en deelpunten Jeugd, Wmo, Volksgezondheid, Participatie en Minima	Door sport en bewegen als middel in te zetten kunnen maatschappelijke doelen bereikt worden.	Onder andere Meedoenbonnen voor gezinnen met een lager inkomen, jeugd, onderwijs, ouderen, gezonde leefstijl, aangepast sporten, re-integratie en Wmo-voorzieningen.
Sociale Structuurvisie 2012-2025	Bestaat uit zes kernopgaven (prioriteiten). Deze visie geeft richting hoe om te gaan met de dynamiek, trends en ontwikkelingen zodanig dat je vitaliteit en leefbaarheid binnen de gemeente en de afzonderlijke kernen behoudt en stimuleert.	De volgende twee kernopgaven hebben raakvlakken met sport en bewegen: - Iedereen doet mee - Wonen & leven Heeft raakvlakken met o.a.: jeugd ouderen, aangepast sporten, gezonde leefstijl, onderwijs, inrichting openbare ruimte.
Uitvoeringsplan Brede Regeling Combinatie-	In dit plan wordt de opdracht/inzet van de beweegcoaches functies 2018 beschreven.	Gezonde leefstijl, jeugd, ouderen, aangepast sporten, onderwijs, sportverenigingen.
JOGG - Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst	Door middel van de JOGG-aanpak stimuleren we een gezonde omgeving voor jeugd.	Jeugd, gezonde leefomgeving, onderwijs, sportverenigingen.
Beleidsplan Openbare Ruimte	Inrichting van de openbare ruimte.	Mobiliteit, recreatie, sport- en speelplaatsen, jeugd, ouderen, aangepast sporten/bewegen.
Omgevingsvisie	In de omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleids doelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast.	Mobiliteit, recreatie, inrichting openbare ruimte, gebiedspromotie, jeugd, ouderen, aangepast sporten.
Lokaal sport- en beweegakkoord	Dit akkoord is opgesteld door betrokken partijen uit de samenleving (sport, zorg, welzijn, onderwijs en het bedrijfsleven). De ambities worden uitgewerkt en uitgevoerd door de samenleving. Het lokaal sport- en beweegakkoord is geen gemeentelijk beleid, maar het heeft veel raakvlakken.	Jeugd, ouderen, onderwijs, sportverenigingen, aangepast sporten, gezonde leefstijl.
Mobiliteitsvisie	Verkeers- en vervoersplan.	Recreatie, inrichting openbare ruimte, toegankelijkheid, ouderen, aangepast sporten, jeugd.

*Gemeente
Noordoostpolder*

Harmen Visserplein 1
8302 BW Emmeloord
T: 0527 - 63 39 11
E: info@noordoostpolder.nl
I: www.noordoostpolder.nl

2021